

Одеський національний медичний університет
Факультет міжнародний
Кафедра філософії та біоетики

Силабус курсу
ФІЛОСОФІЯ

Обсяг	3 кредити (90 годин)
Семестр, рік навчання	1-й семестр, 1-й н.р.
Дні, час, місце	Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.
Викладач (і)	1) Ханжи Володимир Борисович; д.філос.н.; професор; зав. каф.; 2) Чуйкова Олена Володимирівна; к.філос. н.; доцент; доц. кафедри.
Контактний телефон	1) проф. Ханжи В.Б.: +380972698611; 2) доц. Чуйкова О.В.: +380675723975
E-mail	1) проф. Ханжи В.Б.: vladkhan.od@ukr.net 2) доц. Чуйкова О.В.: mallena0707@ukr.net
Робоче місце	1) проф. Ханжи В.Б.: кабінет завідуючого; 2) доц. Чуйкова О.В.: викладацька.
Консультації	Очні: згідно розкладу консультацій. Онлайн: за індивідуальною домовленістю (MS Teams, Zoom, Viber, Skype, etc.)

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися дистанційно (тел., e-mail) та очно (на робочому місці викладача).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни: загальні закономірності функціонування світу, людини та їх взаємовідношень.

Пререквізити: вивчення філософії предметно пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних та природничо-наукових дисциплін I курсу, як обов'язкових, так і вибіркових: «Історія України та української культури», «Соціологія та медична соціологія», «Основи біоетики та біобезпеки» тощо.

Постреквізити курсу: курс філософії закладає підґрунтя для вивчення таких дисциплін як «Логіка. Формальна логіка», «Деонтологія в медицині», «Етика», «Естетика», «Етичні проблеми в медицині», «Теорія пізнання та медицина», «Психіатрія та наркологія» та ін.

Метою курсу є розвиток загальнонаукового та філософсько-методологічного типу мислення, формування філософської культури студента та актуалізація професійної та національної свідомості майбутньої лікарської еліти.

Завдання курсу:

- ♦ навчити самостійно орієнтуватись в палітрі філософських напрямків, течій і шкіл;
- ♦ сформуванати вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя, професійною діяльністю в галузі медицини та охорони здоров'я тощо;
- ♦ створити належну теоретичну основу для вільного світоглядного самовизначення людини;
- ♦ ознайомити з цілісним, інтегративним характером знань про навколишній світ;
- ♦ навчити використовувати світоглядну та методологічну функції філософії при засвоєнні гуманітарних, загальноосвітніх, фундаментальних та прикладних дисциплін;
- ♦ створити умови для виходу за межі вузькопрофесійної підготовки;
- ♦ дати можливість зрозуміти принципову важливість для кожної людини її духовної самоідентифікації, громадянської й професійної самоідентифікації на засадах гуманізму та культури.

Очікувані результати:

В результаті вивчення дисципліни *студенти повинні знати:*

- особливості філософського типу мислення, структуру та функції філософії;
- основні системи категорій та принципів, що стосуються сутності, структури, розвитку та функціонування світу, людини та їх переплетінь;
- базові поняття загальнонаукової методології, класифікації методів пізнання.

Студенти повинні розуміти:

- співвідношення філософії зі світоглядом, наукою, мистецтвом та релігією;
- цілісний та процесуальний характер пізнавальної діяльності;
- різницю між світоглядною та методологічною функціями наукового (зокрема медико-біологічного) знання;
- ціннісне підґрунтя виникнення глобальних проблем людства.

Студенти повинні вміти:

- ✓ орієнтуватись в основних філософських течіях минулого і сучасності;
- ✓ диференціювати філософські передумови у різних системах знання;
- ✓ застосовувати філософські знання для розуміння культурних та релігійних особливостей світоглядів різних людей.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та семінарських (20 год.), організації самостійної роботи студентів (50 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися такі методи навчання: лекції, бесіди, пояснення, наочні, практичні (e.g., уявний експеримент); індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; пояснювально-ілюстративні та проблемного викладу, «мікрофон», «мозковий штурм».

Консультації (колективні чи індивідуальні) проводяться за розкладом консультацій.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1: Філософія як світогляд. Специфіка філософського знання.

Тема 2: Філософія стародавніх часів та середньовіччя.

Тема 3: Розвиток філософського знання від Ренесансу до Новітнього часу.

Тема 4: Категорія "буття" в філософії. Основні форми буття. Специфіка людського буття.

Тема 5: Філософська проблема матерії та її основних характеристик.

Тема 6: Свідомість як філософська проблема.

Тема 7: Пізнання як філософська проблема.

Тема 8: Проблема істинності знань.

Тема 9: Методологія наукового пізнання

Тема 10: Предмет філософії релігії. Класифікація релігійних вірувань. Культура як філософська проблема.

Перелік рекомендованої літератури

1. Добронравова І.С., та ін. Філософія науки: підручник / за ред. І. С. Добронравової. К. : ВПЦ Київський університет, 2018. 255 с.

2. Петрушенко В.Л. Філософія: підручник / 5-те видання, виправлене та доповнене. Львів: ВЛП, 2018. 598 с.

3. Хамітов Н, Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології / Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2017. 396 с.

4. Чунаева А. А., Мысык И. Г. Философия в кратком изложении / Южноукраинский гос. пед. ун-т им. К. Д. Ушинского. Изд. 6-е, испр. и доп. Одесса: Фенікс; Суми: Університетська книга; М.: ТрансЛит, 2015. 278 с.

5. Запорожан В. Н., Донникова И. А., Ханжи В. Б. Между добром и злом: нравственное самоопределение человека: монография. Одесса: ОНМедУ, 2020. 264 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка з дисципліни складається з двох складових:

- 50% – поточна успішність (середнє арифметичне всіх оцінок студента);
- 50% – оцінка на диференційованому заліку.

Середній бал за дисципліну (традиційна оцінка) розраховується як середнє арифметичне поточної успішності та оцінки за диференційний залік.

Поточний контроль. Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На семінарських заняттях застосовуються різноманітні види **об'єктивного контролю** підготовки студентів: фіксовані виступи, складання та виклад тез, повідомлень, написання есе, аналіз та розв'язання ситуативних філософських проблем, участь у дискусіях («круглі столи»), а також тести та експрес-опитування.

Наприкінці вивчення дисципліни **поточна успішність** розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Оцінювання самостійної роботи студентів (СРС). Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диференційного заліку. *Оцінка за індивідуальну СРС* прирівнюється до звичайної поточної оцінки та виставляється за відповідну тему.

Підсумковий контроль знань з дисципліни (диференційний залік).

Підсумковий контроль проводиться у вигляді індивідуального усного опитування студентів по питанням, що є винесеними на диференційний залік.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

- Відпрацювання пропусків відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря) згідно кафедрального розкладу відпрацювань.

- Студент має право *впродовж* семестру на перескладання поточних незадовільних оцінок тільки з метою досягнення середнього балу 3,00.

- Поточні незадовільні оцінки перескладаються студентом своєму викладачеві в індивідуальному порядку.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- ✓ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

Мобільні пристрої на заняттях дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять (у разі введення дистанційної форми навчання) або у якості джерела учбової інформації (з дозволу викладача) тощо.

Політика щодо відвідування та запізнь

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Наявність пропуску прирівнюється до академічної заборгованості та потребує відпрацювання. Запізнюватись на заняття забороняється.

Поведінка в аудиторії

- Студенти повинні дотримуватись норм моралі, як при взаємодії з викладачем, так і по відношенню до своїх колег.
- При вході викладача, на знак привітання, студенти повинні встати.
- Не допускаються сторонні розмови (в тому числі по мобільному телефону) або інший шум, що заважає проведенню занять.
- Ходити *по* та виходити з аудиторії під час заняття допускається лише з дозволу викладача.